

Kennissessie

Duurzaamheids- label

Wilko Zuidema

20 maart 2025

Inhoud

Kennissessie duurzaamheidslabel

- Visie
- Routekaart verduurzaming sport
- Doelstellingen
- Duurzaamheid in het kwaliteitszorgsysteem
- Definities
- Proces
- Duurzaamheidslabel
- Ontwikkelingen
- Toekomst, PEF?
- Vragen

Visie

Kennissessie duurzaamheidslabel

- Het Sportakkoord punt 2 'duurzame sportinfrastructuur' en de Routekaart Verduurzaming Sport zijn door onder meer NOC*NSF en sportbonden, VSG en BSNC ondertekend als zijnde belangrijke punten voor de toekomstige sportomgeving.
Duurzaamheid is nooit als een centraal punt meegenomen in het integraal waarderen van sportproducten. Door bovengenoemde akkoorden is het signaal afgegeven dat dit wel zou moeten.
- Dit label helpt opdrachtgevers bij het maken van bewuste keuze bij realisatie van sportaccommodaties. Het duurzaamheidslabel moet staan voor de duurzaamheid van het product in de breedste zin van het woord. Dit betekent dat het label geen projectgebonden benadering inhoudt maar een productlabel betreft. Daarmee is het voor opdrachtgevers mogelijk om het label te gebruiken bij het integreren van duurzaamheidsprestaties in aanbestedingen van sportaccommodaties.

Routekaart verduurzaming sport

Kennissessie duurzaamheidslabel

Samen —
— naar
duurzaam
→

Ambities Routekaart Verduurzaming Sport

De ambities van de 4 thema's van de Routekaart Verduurzaming Sport gaan verder dan CO2-reductie. Het uitgangspunt blijft verduurzamen om **de sport betaalbaar te houden en toekomstbestendig** te maken. In de ambities zijn de volgende tijdslijnen per thema ingetekend, mede ingezet door nationale en internationale regelgeving.

Doelstellingen

Kennissessie duurzaamheidslabel

- 50% CO2 reductie en circulariteit in 2030
- 100% CO2 reductie en circulariteit in 2050
- Ieder product op de sportproductenlijst is voorzien van een duurzaamheidslabel:
  - Bij nieuwe sportproducten wordt een directe verplichting van bepaling duurzaamheidslabel ingevoerd
  - Bij bestaande sportproducten wordt een uiterlijke datum ingevoerd wanneer sportproducten moeten zijn voorzien van een label
- Het label op de sportproductenlijst informeert de kopers van sportproducten
- Door eisen aan labels iedere vastgestelde periode strenger te maken verduurzamen we
- Het label bestaat uit een afgeleide van LCA en zogenoemde maatschappelijke thema's:
  - Maatschappelijke thema's zijn bijvoorbeeld: geur, hittestress, klimaatadaptatie en microplastics voor zover deze nog niet zijn meegenomen in de afgeleide van LCA
  - Het is mogelijk dat maatschappelijke thema's pas later aan het label worden toegevoegd.

Duurzaamheid in het kwaliteitszorgsysteem

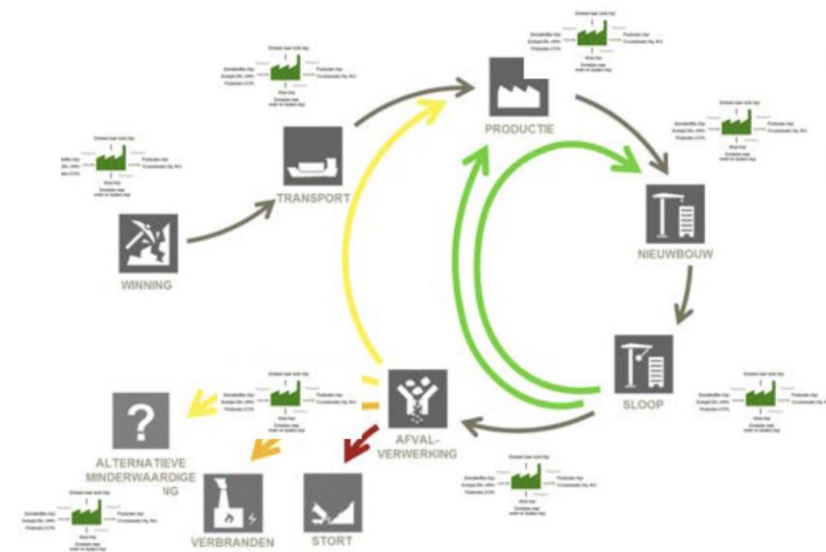
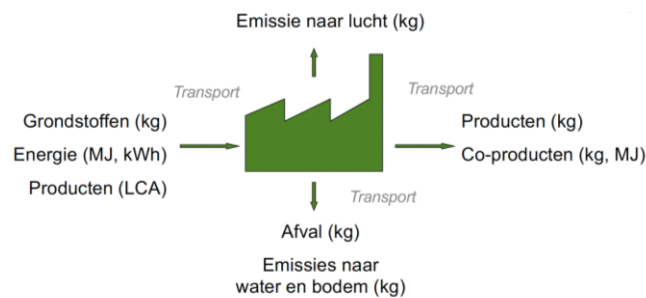
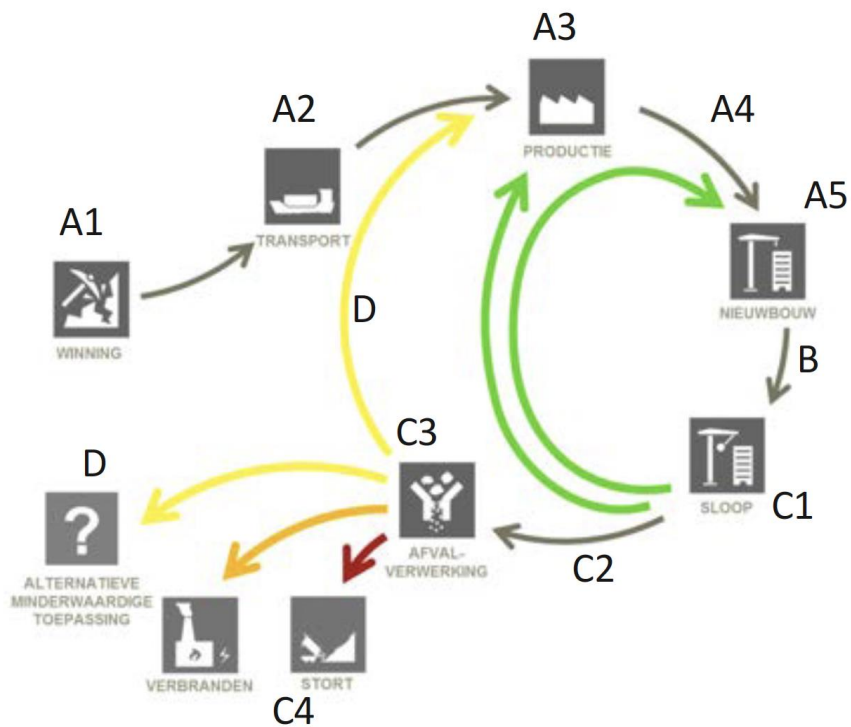
Kennissessie duurzaamheidslabel

- Prestatie voorschriften i.p.v. vaste regels:
  - Sporttechnisch voorschriften staan vast
  - Ontwerpvrijheid
  - Constructie norm naar constructie richtlijn
  - Aanbevolen materialen
- Materialen paspoort
- Scope beschrijving van sportproducten
- Specifieke materiaal eisen op duurzaamheid gebied in handleidingen sportproducten
- Duurzaamheid geborgen in besluitvorming
- Duurzaamheidslabel t.b.v. informeren klanten van de duurzaamheid van een product

Definities

Kennissessie duurzaamheidslabel

- **Levens Cyclus Analyse (LCA):** Een LCA is de analyse van de onttrekkingen uit het milieu en de emissies naar het milieu voor een product. LCA kwantificeert de milieueffecten gedurende de hele levenscyclus

Definities

Kennissessie duurzaamheidslabel

- **Levens Cyclus Analyse (LCA):** Een LCA is de analyse van de onttrekkingen uit het milieu en de emissies naar het milieu voor een product. LCA kwantificeert de milieueffecten gedurende de hele levenscyclus

Effectcategorie	Eenheid	Totaal	A1-A3	A4	A5	B	C1	C2	C3	C4	D
001. abiotic depletion, non_fuel (AD)	kg Sb eq	2,733E-04	1,619E-03	4,059E-05	4,756E-06	0,000E+00	0,000E+00	5,609E-05	1,191E-05	2,331E-09	-1,459E-03
002. abiotic depletion, fuel (AD)	kg Sb eq	1,026E-01	3,710E-01	1,763E-02	1,648E-03	0,000E+00	0,000E+00	1,614E-02	4,601E-03	3,404E-06	-3,084E-01
004. global warming (GWP)	kg CO2 eq	1,591E+01	6,386E+01	2,363E+00	8,322E-01	0,000E+00	0,000E+00	2,195E+00	1,609E+00	2,499E-04	-5,495E+01
005. ozone layer depletion (ODP)	kg CFC-11 eq	1,568E-06	5,236E-06	4,477E-07	3,753E-08	0,000E+00	0,000E+00	3,895E-07	7,760E-08	8,325E-11	-4,621E-06
006. photochemical oxidation (POCP)	kg C2H4	1,036E-02	3,599E-02	1,440E-03	3,028E-04	0,000E+00	0,000E+00	1,325E-03	4,241E-04	2,662E-07	-2,912E-02
007. acidification (AP)	kg SO2 eq	5,180E-02	1,974E-01	6,150E-03	1,822E-03	0,000E+00	0,000E+00	9,652E-03	2,293E-03	1,828E-06	-1,656E-01
008. eutrophication (EP)	kg PO4 ⁻⁻⁻ eq	1,095E-02	3,758E-02	1,013E-03	4,362E-04	0,000E+00	0,000E+00	1,896E-03	3,886E-04	3,526E-07	-3,036E-02
009. human toxicity (HT)	kg 1,4-DB eq	1,181E+01	3,597E+01	5,083E-01	2,080E-01	0,000E+00	0,000E+00	9,243E-01	8,737E-01	1,130E-04	-2,668E+01
010. Ecotoxicity, fresh water (FAETP)	kg 1,4-DB eq	6,963E-01	1,733E+00	2,136E-02	9,764E-03	0,000E+00	0,000E+00	2,698E-02	1,245E-02	2,681E-06	-1,107E+00
012. Ecotoxicity, marine water (MAETP)	kg 1,4-DB eq	2,283E+03	7,124E+03	5,784E+01	1,980E+01	0,000E+00	0,000E+00	9,706E+01	3,227E+01	9,586E-03	-5,047E+03
014. Ecotoxicity, terrestrial (TETP)	kg 1,4-DB eq	3,802E-02	8,569E-02	2,871E-03	4,308E-04	0,000E+00	0,000E+00	3,267E-03	2,832E-03	2,837E-07	-5,707E-02
051. Climate change	kg CO2 eq	1,284E+01	5,392E+01	2,384E+00	7,298E+00	0,000E+00	0,000E+00	2,216E+00	1,619E+00	2,552E-04	-5,460E+01
052. Climate change - Fossil	kg CO2 eq	1,600E+01	6,446E+01	2,382E+00	8,016E-01	0,000E+00	0,000E+00	2,214E+00	1,622E+00	2,547E-04	-5,548E+01
053. Climate change - Biogenic	kg CO2 eq	-3,280E+00	-1,084E+01	1,149E-03	6,497E+00	0,000E+00	0,000E+00	1,023E-03	-3,568E-03	5,050E-07	1,069E+00
054. Climate change - Land use and LU ch	kg CO2 eq	1,604E-02	3,435E-02	5,939E-04	8,661E-05	0,000E+00	0,000E+00	8,112E-04	5,660E-04	7,099E-08	-2,037E-02
055. Ozone depletion	kg CFC11 eq	1,903E-06	6,268E-06	5,625E-07	4,622E-08	0,000E+00	0,000E+00	4,886E-07	8,789E-08	1,049E-10	-5,550E-06
056. Acidification	mol H+ eq	5,157E-02	2,186E-01	7,656E-03	2,566E-03	0,000E+00	0,000E+00	1,284E-02	2,929E-03	2,418E-06	-1,931E-01
057. Eutrophication, freshwater	kg P eq	2,770E-04	9,056E-04	1,659E-05	3,206E-06	0,000E+00	0,000E+00	2,233E-05	1,691E-05	2,854E-09	-6,877E-04
058. Eutrophication, marine	kg N eq	1,450E-02	6,009E-02	1,759E-03	1,082E-03	0,000E+00	0,000E+00	4,524E-03	8,137E-04	8,315E-07	-5,376E-02
059. Eutrophication, terrestrial	mol N eq	1,492E-01	6,784E-01	1,979E-02	1,203E-02	0,000E+00	0,000E+00	4,988E-02	8,927E-03	9,167E-06	-6,198E-01
060. Photochemical ozone formation	kg NMVOC eq	5,200E-02	2,108E-01	7,410E-03	3,253E-03	0,000E+00	0,000E+00	1,424E-02	2,825E-03	2,663E-06	-1,865E-01
061. Resource use, minerals and metals	kg Sb eq	2,730E-04	1,619E-03	4,059E-05	4,756E-06	0,000E+00	0,000E+00	5,609E-05	1,190E-05	2,331E-09	-1,459E-03
062. Resource use, fossils	MJ	2,127E+02	7,390E+02	3,702E+01	3,345E+00	0,000E+00	0,000E+00	3,339E+01	9,413E+00	7,120E-03	-6,095E+02
063. Water use	m3 depriv.	3,274E+02	8,252E+02	1,572E-01	3,226E-02	0,000E+00	0,000E+00	1,194E-01	2,075E-01	3,191E-04	-4,983E+02
064. Particulate matter	disease inc.	9,108E-07	3,192E-06	1,653E-07	2,904E-08	0,000E+00	0,000E+00	1,988E-07	4,772E-08	4,690E-11	-2,722E-06
065. Ionising radiation	kBq U-235 eq	8,739E-01	2,376E+00	1,590E-01	1,306E-02	0,000E+00	0,000E+00	1,399E-01	2,900E-02	2,921E-05	-1,843E+00
066. Ecotoxicity, freshwater	CTUe	1,649E+02	7,198E+02	2,700E+01	3,738E+00	0,000E+00	0,000E+00	2,977E+01	1,871E+01	4,619E-03	-6,342E+02

Definities

Kennissessie duurzaamheidslabel

- **Milieu Kosten Indicator (MKI):**
MKI is de Nederlandse methode voor kwantificering van de kosten van de milieueffecten van een product, gebaseerd op een LCA. Wettelijk geborgd in Nederland

Impact categorie MKI	Impact categorie PEF	Wegingsfactor MKI	Wegingsfactor PEF
Klimaatverandering totaal	<u>Climate change*</u>	0,116	0,2106
Klimaatverandering fossiel	<u>Climate change*</u>	0,116	
Klimaatverandering biogeen	<u>Climate change*</u>	0,116	
Watergebruik	<u>Water scarcity</u>	0,00506	0,0851
Klimaatverandering landgebruik en verandering landgebruik	<u>Land use</u>	0,116	0,0794
Verzuring	<u>Acidification</u>	0,39	0,062
Ozonlaagaantasting	<u>Ozone depletion</u>	32,00	0,0631
Humane toxiciteit non-carcinogeen	<u>Human toxicity non cancer effects health risk</u>	147558	0,0184
Vermesting (zeewater)	<u>Marine eutrophication</u>	1,28	0,0296
Ecotoxicologische effecten, terrestrisch	<u>Eco toxicity freshwater</u>	0,00013	0,0192
Vermesting land	<u>Terrestrial eutrophication</u>	0,36	0,0371
Fijnstof emissie	<u>Particulate matter respiratory inorganics</u>	575838	0,0896
Uitputting van abiotische grondstoffen mineralen en metalen	<u>Resource use mineral</u>	0,3	8,32
Uitputting van abiotische grondstoffen en fossiele brandstoffen	<u>Resource use energy carriers</u>	0,00033	7,55
Vermesting zoetwater	<u>Aquatic freshwater eutrophication</u>	1,96	0,028
Humane toxiciteit carcinogeen	<u>Human toxicity cancer effects</u>	1096368	0,0213
Ioniserende straling	<u>Ionising radiation</u>	0,049	0,0501
Smogvorming	<u>Photochemicals ozone formation</u>	1,22	0,0478
Landgebruik gerelateerde impact / bodemkwaliteit	<u>Microplastics</u>	0,000178	

Definities

Kennissessie duurzaamheidslabel

- **Product Environmental Footprint (PEF):** PEF is de Europese methode voor kwantificering van de kosten van de milieueffecten van een product, gebaseerd op een LCA. PEF is voor kunstgras wettelijk (nog) niet geborgd in Europa
  - **PEF-Category Rules (PEF-CR):** Set van regels voor vergelijkbaarheid van producten georganiseerd in documenten. Voor synthetic surfaces vastgelegd door ESTC
    - De MKI en de PEF zijn theoretische waarderingsmethodieken om eenduidig en vergelijkbaar inzicht te geven in de milieu-impact van producten. (daarvoor hanteren we Europees afgesproken regels, de PEF-CR)
    - De MKI en de PEF zeggen NIETS over de gebruiksperiode waarover de bespeelbaarheid van een sportveld kan worden gegarandeerd.

Definities

Kennissessie duurzaamheidslabel

- **Nationale Milieu Database (NMD):** De Nationale Milieudatabase (NMD) is gevuld met milieuverklaringen en bevat de milieudata die verkregen is uit een levenscyclusanalyse

Feedback Actueel

Home Milieuprestatie Database Milieudata (LCA) Viewer Over ons Downloads FAQ NMD Academy

Home > Viewer > Sportvelden (kunstgras)

Categorie 3 Milieuverklaring Sportvelden (kunstgras)

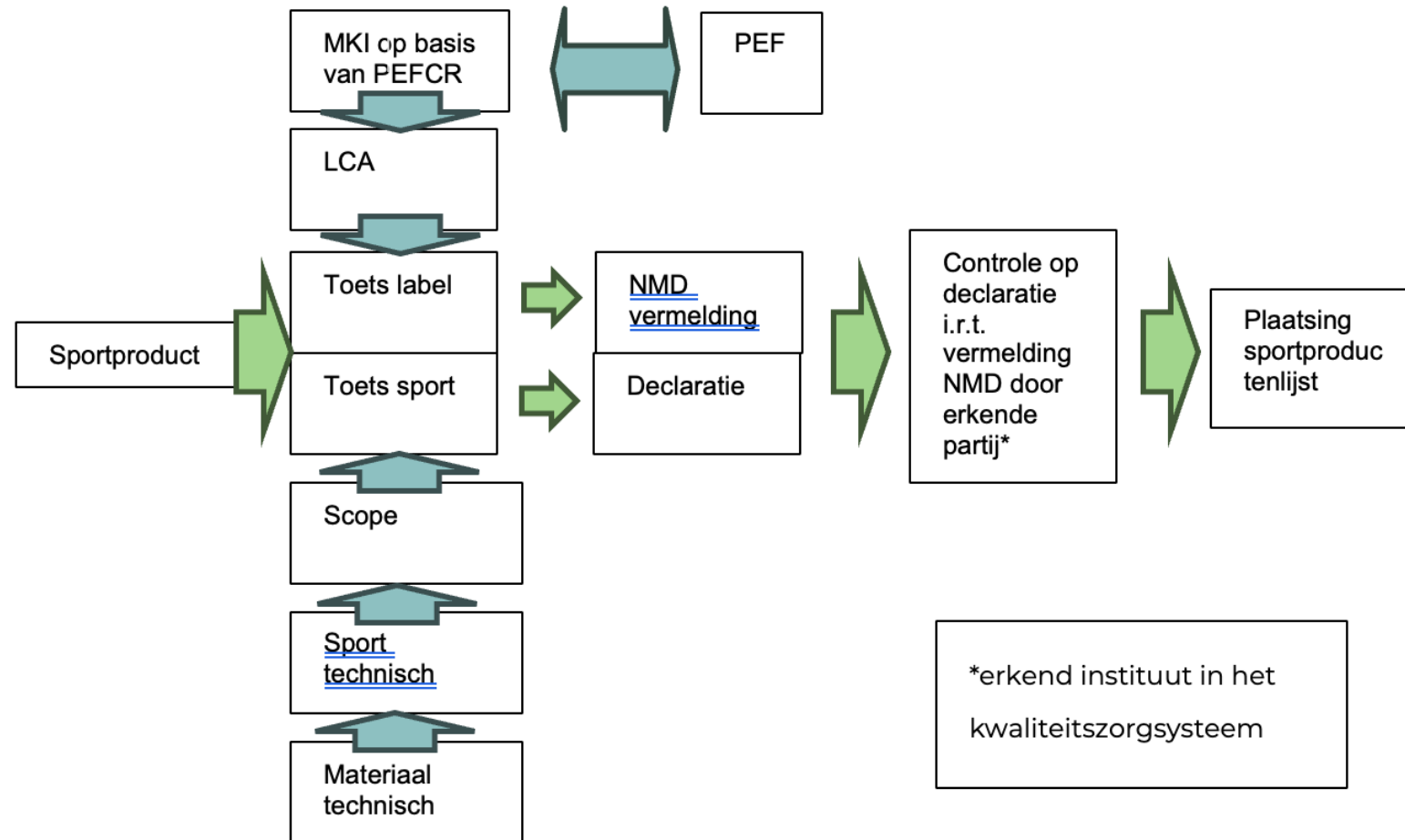
Deze gecontroleerde [milieuverklaring](#) #nmd_72216 voor het bouwproduct Sportvelden (kunstgras) is gepubliceerd op 30-3-2022 in de Nationale Milieudatabase. Deze verklaring is opgesteld in opdracht van Stichting NMD

[Milieukosten](#) bedragen € 1,23 bij een [levensduur](#) van 12 jaar. Op de milieudata zit een toeslag van 30% m.u.v. de baten in module D. Categorie 3 data is merkgebonden data (merkloos) van Stichting Nationale Milieudatabase. Categorie 3 data waarvoor de achtergrondrapporten zijn gepubliceerd zijn peer-reviewed volgens de categorie 3 procedures. De overige categorie 3 data is ongetoetst. Meer informatie kunt u vinden op [deze pagina](#).

Milieu-impactcategorie	Eenheid	Productie (A1-A3)	Transport -> bouwplaats (A4)	Bouwfase (A5)	Gebruik van product (B1)	Onderhoud (B2)	Reparatie (B3)	Vervangen (B4)	Opknappen (B5)	Deconstructie of sloop (C1)	Transport -> afval (C2)	Afvalverwerking (C3)	Afvalverwijdering (C4)	Baten en lasten voorbij de systeemgrenzen (D)	Totaal	Weegfactor	Gewogen totaal
Uitputting van abiotische grondstoffen, ex. fossiele energiedragers	kg antimoon	4,488E-6	1,537E-6	233,474E-9	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	3,069E-9	132,949E-9	1,519E-6	3,557E-9	-219,486E-9	7,697E-6	0,16	1,232E-6
Uitputting van fossiele energiedragers	kg antimoon	97,58E-3	4,039E-3	3,196E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	62,918E-6	349,262E-6	2,444E-3	33,35E-6	-33,484E-3	74,222E-3	0,16	11,875E-3
Klimaatverandering	kg CO2	7,313E0	539,663E-3	421,387E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	9,089E-3	46,668E-3	5,812E0	32,265E-3	-3,519E0	10,655E0	0,05	532,759E-3
Ozonlaagaantasting	kg CFK-11	189,697E-9	100,84E-9	15,996E-9	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	1,643E-9	8,72E-9	178,439E-9	729,267E-12	-388,329E-9	107,737E-9	30	3,232E-6
Fotochemische oxidantvorming (smog)	kg ethyleen	6,402E-3	320,292E-6	218,027E-6	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	9,207E-6	27,698E-6	203,138E-6	7,42E-6	-700,472E-6	6,487E-3	2	12,975E-3
Verzuring	kg SO2	26,021E-3	2,338E-3	988,898E-6	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	68,952E-6	202,188E-6	2,085E-3	18,626E-6	-2,742E-3	28,981E-3	4	115,923E-3
Vermesting	kg PO4	3,057E-3	471,544E-6	133,907E-6	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	15,515E-6	40,777E-6	369,677E-6	7,293E-6	-359,448E-6	3,736E-3	9	33,627E-3
Humaan-toxicologische effecten	kg 1,4-dichloorbenzeen	1,246E0	221,239E-3	60,168E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	3,274E-3	19,132E-3	407,313E-3	2,603E-3	-178,05E-3	1,782E0	0,09	160,367E-3
Ecotoxicologische effecten, aquatisch (zoetwater)	kg 1,4-dichloorbenzeen	33,285E-3	6,427E-3	1,978E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	45,633E-6	555,826E-6	21,407E-3	2,745E-3	-2,014E-3	64,43E-3	0,03	1,933E-3
Ecotoxicologische effecten, aquatisch (zoutwater)	kg 1,4-dichloorbenzeen	78,387E0	22,915E0	5,207E0	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	153,895E-3	1,982E0	62,402E0	2,741E0	-8,365E0	165,423E0	0	16,542E-3
Ecotoxicologische effecten, terrestrisch	kg 1,4-dichloorbenzeen	4,911E-3	762,915E-6	209,211E-6	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	5,415E-6	65,974E-6	1,049E-3	4,269E-6	-550,664E-6	6,457E-3	0,06	387,429E-6
Netto MKI		646,937E-3	64,311E-3	33,186E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	1,21E-3	5,961E-3	346,68E-3	2,369E-3	-213,856E-3			886,394E-3
Toeslag		194,081E-3	19,293E-3	9,956E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	363,048E-6	1,668E-3	104,004E-3	709,363E-6	OEO			330,075E-3
MKI (incl. toeslag)		841,018E-3	83,604E-3	43,141E-3	OEO	OEO	OEO	OEO	OEO	1,573E-3	7,33E-3	450,694E-3	3,074E-3	-213,856E-3			1,216E0

Duurzaamheidslabel proces

Kennissessie duurzaamheidslabel

*erkend instituut in het kwaliteitszorgsysteem

Duurzaamheidslabel herwaardering

Kennissessie duurzaamheidslabel

- In twee specifieke situaties wordt voor de vaststelling van het label een herwaardering van het MKI basisbedrag berekend:
  - Bij gebruik van polymerische infill materiaal wordt een negatieve herwaardering van 3 label stappen (op dit moment 12,00 €/8jaar.m2) t.o.v. het MKI basisbedrag gerekend;
  - Bij gebruik van categorie 3 data in een van de volgende productonderdelen kunstgrasmat, shockpad of performance infill wordt een negatieve herwaardering van 3 label stappen (op dit moment 12,00 €/8jaar.m2) t.o.v. het MKI basisbedrag gerekend.
    - Voor stabilisatie infill geldt deze eis dus niet!

Duurzaamheidslabel weging label

Kennissessie duurzaamheidslabel

- Peildatum 1 oktober 20xx

Label	MKI (€/8jaar.m2)
A	< 4,00
B	Van 4,00 tot 8,00
C	Van 8,00 tot 12,00
D	Van 12,00 tot 16,00
E	Van 16,00 tot 20,00
F	Van 20,00 tot 24,00
G	> <u>23,99</u>

Label	MKI
A	Laagste 5 %
B	Van 5 % tot 20 %
C	Van 20 % tot 35 %
D	Van 35 % tot 50 %
E	Van 50 % tot 65 %
F	Van 65 % tot 80 %
G	> 79 %

Inkopen met Duurzaamheidslabel

Kennissessie duurzaamheidslabel

- Ieder nieuw sportproduct van producenten op de sportproductenlijst is vanaf 2026 voorzien van een label
- Alle sportproduct van producenten op de sportproductenlijst zijn vanaf 2027 voorzien van een label
- Het label is informatief voor de 'kopers' van sportproducten. De keuze voor een label A, B of .... is aan de koper zelf
- Het label betreft een product label dus geen totale milieu effect berekening van een project
- Aanbestedende diensten kunnen middels het label op een snelle eenvoudige wijze duurzaamheid meenemen in aanbestedingen door een maximaal label te eisen
  - Door het toevoegen van labels is het voor producenten lastiger om producten op de lijst te krijgen gezien het werk dat nodig is voor opmaken van LCA's, MKI's en labels. Daarmee zal het voor komen dat producenten minder scherp kunnen aanbieden binnen de bestek eisen van de materiaalspecificatie kunstgras

Ontwikkelingen

Kennissessie duurzaamheidslabel

- Het duurzaamheidslabel heeft een informatief karakter. Naast het onafhankelijk en vergelijkbaar informeren over de duurzaamheid van sportproducten bestaat de wens om directief duurzame maatregelen voor te stellen in een visie:
- Label voor kunststof sportvloeren en binnensportvloeren
- Meewegen verankering (verlijmen, verwarmen of naaien) kunstgras in label
- Positieve herwaardering op basis van werkelijke levensduur
- Hergebruikt materiaal in kunstgras sportproducten

Toekomst: PEF?

- Op dit moment is in Nederland voor de bepaling van de milieu impact de MKI leidend. Europa heeft een systeem op basis van PEF opgetuigd. Afgesproken is dat de MKI vanwege wettelijke borging gebruikt wordt tot het moment dat de Europese wetgeving PEF gaat voorschrijven

Tijdslijn doorontwikkeling MKI – D Label - PEF

1^e helft 2025

2^e helft 2025

1^e helft 2026

2^e helft 2026

2027 ev.

• **11 januari: Lancering Duurzaamheidslabel [D-Label] voor kunstgrassportvloeren**

• **Kennissessies**

- MKI in aanbestedingen
- Duurzaamheidslabel [D-Label] sportproductenlijst

• **Verdere ontwikkelstappen**

- Verkennend traject voor afstemming NMD Productkaarten – Declaratieformulieren
- Verkenning voor **optionele PEF** beschikbaarheid in NMD (NOC*NSF/BSNC/ESTC vs. NMD)

• **Vorbereiding Verplichting D-Label voor nieuwe kunstgrassportvloeren op Sportproductenlijst**

• **Kennissessies/Cursussen**

- MKI in aanbestedingen
- Duurzaamheidslabel [D-Label] sportproductenlijst

• **Communicatie**

- Artikelen over ervaringen en tips & trucs voor MKI aanbesteding en D-Label toepassing

• **Verdere ontwikkelstappen**

- Verkenning uitbreiding D-Label voor andere sportvloeren
- Verkennend traject voor afstemming NMD Productkaarten – Declaratieformulieren
- Duidelijkheid over haalbaarheid voor **optionele PEF** beschikbaarheid in NMD (NOC*NSF/BSNC/ESTC vs. NMD)

• **1 januari: Verplichting van D-Label voor nieuwe Kunstgrasvloeren op de sportproducten. Optioneel voor bestaande kunstgrasvloeren**

• **Kennissessies/Cursussen**

- MKI in aanbestedingen
- Duurzaamheidslabel [D-Label] sportproductenlijst

• **Communicatie**

- Artikelen over ervaringen en tips & trucs voor MKI aanbesteding en D-Label toepassing

• **Ambitie:** Aanbestedingen met MKI breder/vaker toegepast door opdrachtgevers (10%-30%?)

• **Verdere ontwikkelstappen**

- Concept D-Label voor andere sportvloeren uitgewerkt
- Afstemming NMD Productkaarten – Declaratieformulieren
- Vervolgtraject voor **optionele PEF** beschikbaarheid in NMD (NOC*NSF/BSNC/ESTC vs. NMD)

• **Vorbereiding Verplichting D-Label voor bestaande kunstgrassportvloeren op Sportproductenlijst**

• **Kennissessies/Cursussen**

- MKI in aanbestedingen
- Duurzaamheidslabel [D-Label] sportproductenlijst

• **Communicatie**

- Artikelen over ervaringen en tips & trucs voor MKI aanbesteding en D-Label toepassing

• **Ambitie:** Aanbestedingen met MKI breder/vaker toegepast door opdrachtgevers (20%-50%?)

• **Verdere ontwikkelstappen**

- **Start Vrijwillige toepassing D-Label** voor andere sportvloeren op Sportproductenlijst
- Afstemming NMD productkaarten/declaratieformulieren afgerond en geborgd.
- Vervolgtraject voor **optionele PEF** beschikbaarheid in NMD (NOC*NSF/BSNC/ESTC vs. NMD)

• **1 januari: Verplichting D-Label voor nieuwe en bestaande kunstgrassportvloeren op Sportproductenlijst**

• **Kennissessies/Cursussen**

- MKI in aanbestedingen
- Duurzaamheidslabel [D-Label] sportproductenlijst

• **Communicatie**

- Artikelen over ervaringen en tips & trucs voor MKI aanbesteding en D-Label toepassing

• **Ambitie:** Aanbestedingen met MKI breder/vaker toegepast door opdrachtgevers (50% ev?)

• **Verdere ontwikkelstappen**

- **Vrijwillige toepassing D-Label** voor andere sportvloeren op sportproductenlijst
- Afstemming NMD productkaarten/declaratieformulieren afgerond en geborgd.
- Vervolgtraject **voor opname van PEF** beschikbaarheid in NMD (NOC*NSF/BSNC/ESTC vs. NMD)

Vragen

Kennissessie duurzaamheidslabel

Heb je een vraag?

Mail

Binnen twee werkdagen
antwoord

Chatten

Direct antwoord (tijdens
werkdagen)

Whatsapp

Binnen twee uur antwoord
(tijdens werkdagen)

<https://sportinfrastructuur.nl/>

Samen — — naar duurzaam

